

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

KULTIMED – Kultivace medicíny

Šárka Tomová, Matěj Kučera & Martin Zielina

KULTIMED – Kultivace (vztahů, prostředí a podmínek) medicíny (TQo1000238)

KULTIVACE
PROSTŘEDÍ
MEDICÍNY

T A
Č R

Tento projekt je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu SIGMA.

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost.

Osnova

- **Představení projektu a výsledků (Proč?)**
 - Kultimed
 - Co studenstvo pálí
- **Video příklady dobré praxe (Jak na to?)**
- **Zážitková pedagogika (Jaká je prevence?)**
- **Rozcestník pomoci (Kde najdu pomoc?)**

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

KULTIMED

Představení projektu

- Projekt **KULTIMED** – Kultivace (vztahů, prostředí a podmínek) medicíny – byl podpořen Technologickou agenturou (TAČR).
- Trvání: 09/2023 až 08/2026
- Na jeho realizaci se podílí Sociologický ústav Akademie věd ČR (**SoÚ AV ČR**) ve spolupráci primárně s 1. a 2. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy (**1. a 2. LF UK**).

vedoucí projektu:

Mgr. et Mgr. Romana Marková
Volejníčková, Ph.D.

Projekt usiluje o:

- Lepší a spravedlivější pracovní podmínky ve zdravotnictví.
- Respektující komunikaci nejen k pacientům, ale také v rámci týmů a na pracovištích.
- Efektivnější sladování osobního, rodinného a pracovního života ve zdravotnictví.
- Zohledňování individuálních potřeb přání a situací všech lékařek a lékařů.
- Minimalizaci předsudků, nevhodného chování, obtěžování a šikany v medicíně.
- Přípravu **budoucích lékařek a lékařů**, která více dbá na tyto výše zmíněné otázky.
- **Vyučující** mající schopnost tyto otázky reflektovat, předávat a dále rozvíjet.
- Rozvoj mladých lékařů a lékařek prostřednictvím mentoringu, diskuze a setkávání se.

KULTIMED

KULTIMED – Kultivace prostředí medicíny

Více o projektu

SCAN ME

Aktuality

Zobrazit vše

PŮVODNÍ PRÁCE

Tři bolavá místa lékařských fakult – je čas na změnu

Kristýna Pospíšilová¹, Josef Vošmik², Romana Marková Volejníčková³, Martin Zelinka⁴

¹Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha
²72. lékařská fakulta UK v Praze

Gen. Láb. (on 2024) 957-557-545

SOUHRN

Výzkumný multidisciplinární projekt KULTIMED – Kultivace prostředí, prostředí a podmínek medicíny – byl podpořen Technologickou agenturou ČR v rámci programu Sigma a na jeho realizaci se podílí Sociologický ústav Akademie věd ČR ve spolupráci s 1 a 2. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy v Praze. Zúčastněním roku 2025 probíhá šetření na všech českých lékařských fakultách. Jedním z cílů projektu je mapování prostředí lékařských fakult, studijních podmínek a nepříznivých problémů, se

SUMMARY

Pospíšilová K et al.
Three pain points of medical schools – time for change
The article presents selected findings from the research project KULTIMED – Cultivation of Medicine (relationships, environment, and conditions). It is a multidisciplinary project supported by the Technology Agency of the Czech Republic (TA CR) within the Sigma program, carried out by the Institute of Sociology of the Czech Academy of Sciences (IS CAS) in cooperation primarily with the first

9. 2. 2026

Kristýna Pospíšilová
Sociologický ústav AV ČR

3. 2. 2026

12. 12. 2025

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Co studenstvo pálí?

Popis vzorku

- Dotazníkové šetření bylo realizováno na přelomu ledna a února 2025.
- Zúčastnilo se ho **1 496** studentů a studentek z osmi LF v ČR (ženy 70 %, muži 29 %).
- Dle ročníků: **1. roč.** (22,4 %), **2. roč.** (19,3 %), **3. roč.** (17,8 %), **4. roč.** (15,2 %), **5. roč.** (12,3 %) a **6. roč.** (12,9 %).
- Cílem bylo získat vhled do zkušenosti a postojů studujících na LF v ČR.

Jaké fakulty se ho zúčastnily?

- 1. LF UK v Praze
- **2. LF UK v Praze**
- 3. LF UK v Praze
- LF MUNI v Brně
- LF UK v Plzni
- LF UK v Hradci Králové
- LF OU v Ostravě
- Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové

Nejpalčivější problémy

- Tři nejčastější problémy:
 - (1) organizační nedostatky studia;
 - (2) psychická nepohoda studujících;
 - (3) vysoká prevalence projevů nevhodného chování ze strany vyučujících a jiných osob ve vzdělávacím procesu vůči studujícím.

Tři bolavá místa lékařských fakult – je čas na změnu

Kristýna Pospíšilová¹, Josef Vošmik¹, Romana Marková Volejníčková¹, Martin Zielina²

¹Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

²2. lékařská fakulta UK v Praze

Čas. Lék. čes. 2024; 163: 333–345

SOUHRN

Výzkumný multidisciplinární projekt KULTIMED – Kultivace (vztahů, prostředí a podmínek) medicíny – byl podpořen Technologickou agenturou ČR v rámci programu Sigma a na jeho realizaci se podílí Sociologický ústav Akademie věd ČR ve spolupráci s 1. a 2. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy v Praze.

Začátkem roku 2025 proběhlo téměř na všech českých lékařských fakultách dotazníkové šetření. Jeho cílem bylo mapování prostředí lékařských fakult, studijních podmínek a největších problémů, se kterými se v současnosti medicíci a medicí v českém studijním prostředí potýkají.

Výzkum poukázal na 3 hlavní problémy: 1. organizační nedostatky studia, 2. psychickou nepohodu studujících a 3. vysokou prevalenci projevů nevhodného chování ze strany vyučujících a jiných osob ve vzdělávacím procesu vůči studujícím.

KULTIMED si klade osvětové, kultivační, ale i vzdělávací cíle a nabízí přehled doporučení pro každou ze 3 identifikovaných oblastí problémů.

KLÍČOVÁ SLOVA

KULTIMED, lékařské fakulty, studium, studující, kultivace prostředí, organizační nedostatky, psychická pohoda, nevhodné chování

SUMMARY

Pospíšilová K et al.

Three pain points of medical schools – time for change

The article presents selected findings from the research project KULTIMED – Cultivation of Medicine (relationships, environment, and conditions). It is a multidisciplinary project supported by the Technology Agency of the Czech Republic (TA CR) within the Sigma program, carried out by the Institute of Sociology of the Czech Academy of Sciences (IS CAS) in cooperation primarily with the First and Second Faculties of Medicine of Charles University.

The article introduces the most important findings from a survey conducted at the beginning of 2025 at almost all medical faculties in the Czech Republic. The aim of the survey was to map the environment of medical faculties, study conditions, and the most pressing problems currently faced by medical students in the Czech context. Three key problems include 1) organizational shortcomings of studies, 2) students' psychological distress, 3) a very high prevalence of inappropriate behavior by teachers and other persons in the educational process toward students.

KULTIMED pursues awareness-raising, cultivation, and educational goals, which are also briefly introduced in the article. In conclusion, the article offers an overview of recommendations for each of the three identified problem areas.

Organizační nedostatky studia

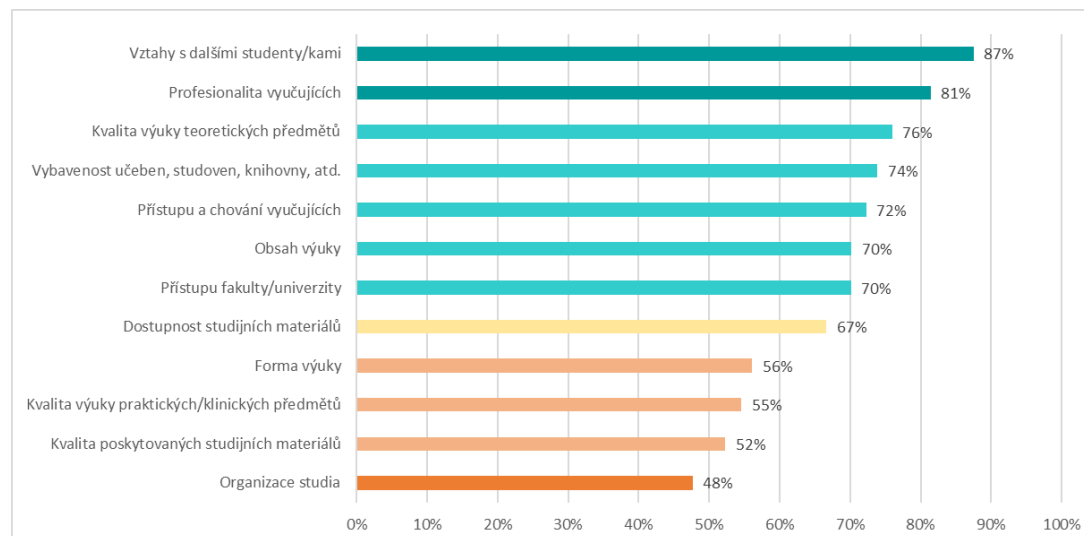
- Stále je co zlepšovat.

- „Naučit ty naše kapacity v oboru efektivně předávat informace. To, že nás naženou povinně na čtyřhodinovou přednášku neznamena, že si z ní odneseme více, než z praktického semináře pro zájemce.“*

- „Preklinické předměty jsou učeny obstojně, ale v klinických nezáskám žádné praktické dovednosti a v šestém ročníku spíš stále umím patofyziologii než vyšetřit pacienta.“*

- „Hodně předmětů nemá jednotné studijní materiály a každý vyučující používá jiné, což je pro studenty frustrující...“*

Obr. 1 Hodnocení jednotlivých aspektů studia – velmi dobré až spíše dobré (v %)

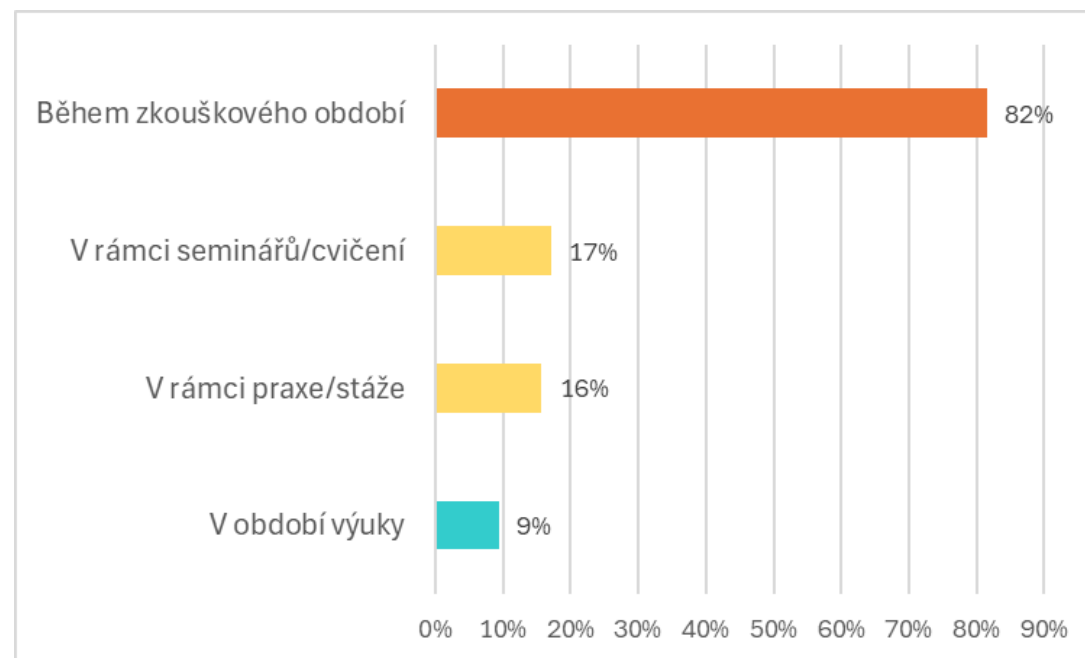

zdroj: vlastní šetření projektu KULTIMED

Psychická nepohoda studujících

- Zkouškové je náročné období.
- *„Bojím se, že nebudu dostatečně dobrá pro další práci v oblasti zdravotnictví.“*
- *„Už psychicky nemůžu.“*
- *„Mám pocit, že se na to oproti ostatním nehodím a že nejsem tak dobrá a nemám dostatečný zápal jako oni.“*
- *„Myslím si, že to nezvládnu.“*
- *„Uvažovala jsem o tom, že si dám rok pauzu, abych se psychicky dala dohromady.“*

Obr. 2 Intenzita pocitů stresu, úzkosti či deprese v průběhu akademického roku

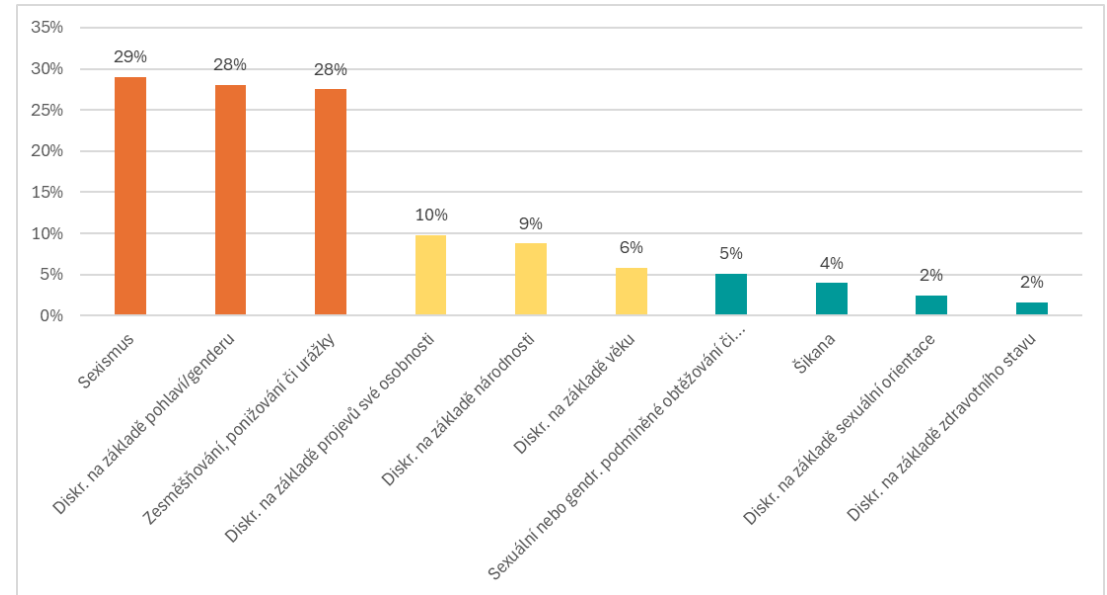

zdroj: vlastní šetření projektu KULTIMED

Nevhodné chování

- Nevhodné chování na fakultu ani do praxe nepatří.
- „Vám bych nedokázal říct ne.“
- „Neklečte tady přede mnou, nemůžu se soustředit (zavazovala jsem si tkaničku).“
- „V rámci chirurgických oborů se často děje, že jsem jakožto kluk upřednostněn, i když o to ne vždy stojím.“
- „Stejně se nic nezmění, je to profesor, kterého vyhodit nemohou i kdyby chtěli, protože by ztratili záštitu nad celým předmětem.“

Obr. 3 Projevy nevhodného chování ze strany přednášejících, jiných zaměstnanců fakulty nebo v rámci stáží

zdroj: vlastní šetření projektu KULTIMED

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Příklady dobré praxe

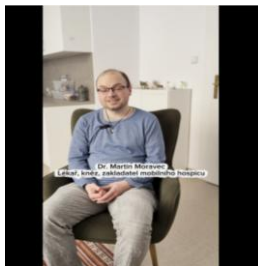
Učitelé z nebe nespadli...

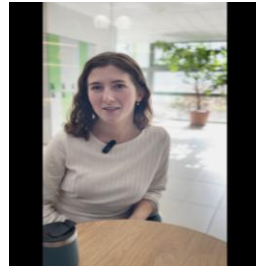
prof. Kachlík

MUDr. Kučera

MUDr. Moravec

MUC. Mihoková

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Zážitek jako prevence

Zážitek jako prevence

Čas	Náplň	Cíl
0–5 min	Úvod, stručné představení cíle a tématu setkání	Navození bezpečného prostředí, vysvětlení smyslu zážitkové části
5–10 min	Krátké uvedení do problematiky psychické zátěže mediků a významu prevence	Zvědomění kontextu, propojení s realitou studujících (tlak na výkon, strach ze selhání)
10–20 min	<i>Mindfulness pro začátečníky</i> : Vědomý dech a ukotvení v přítomném okamžiku (řízené cvičení)	Zkušenost s jednoduchým, kdykoliv použitelným nástrojem ke snížení akutního napětí
20–30 min	Krátká <i>bodyscan</i> technika / progresivní relaxace	Uvolnění fyzického napětí, rozvoj vnímání vlastního těla
30–35 min	Tichá individuální reflexe (minijournaling): „Co mě nejčastěji stresuje? Jaká očekávání si kladu?“	Podpora sebepoznání a práce s vnitřní motivací a tlakem
35–45 min	Skupinová reflexe / bezpečná diskuse (dobrovolná)	Sdílení zkušeností, normalizace prožívání, práce s vnitřní kritikou a obavou ze selhání
45–50 min	Mini-nácvik krátké techniky pro zkouškové období (např. dech 4–6 / mikropauza / method STOP)	Okamžitě použitelný nástroj do každodenního života
50–55 min	Závěr: shrnutí + doporučení pro další praxi + dostupné zdroje podpory	Ukotvení zkušenosti, prevence přetížení, informace o pomoci

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Rozcestník

Ombudsmani

- Posílení bezpečí studijního i pracovního prostředí.
- Legislativní ukotvení (OD č. 8/2023) včetně pravidelného informování děkana a předsedy AS.
- Zvyšuje se počet konzultací u studentů i zaměstnanců 2. LF UK (např. nevhodná komunikace, nevstřícné studijní prostředí).
- Došlo k řešení několika podnětů zejména v oblasti obtěžování, zneužití postavení a mobbingu.
- Ne každá LF má svého zástupce a v posledním kvantitativním šetření mezi mediky (02/25) cca 50 % (ne)ví o existenci ombudsmanů na své fakultě.

PhDr. **Šárka Tomová**, MPH, Ph.D. et Ph.D., je ombudsmankou pro studenty 2. lékařské fakulty.

- ✉ sarka.tomova@lfmotol.cuni.cz
- ☎ 257 296 662
- 📍 kancelář č. d. 306, budova B, Kampus Plzeňská
- 🕒 úterý a středa 13—15 hod.

Mgr. **Petra Fabingerová** je ombudsmankou pro zahraniční studenty, členkou kolegia děkana a koordinátorkou pro mezinárodní studenty.

- ✉ petra.fabingerova@lfmotol.cuni.cz
- ☎ 257 296 815
- 📍 Ústav jazyků, budova teoretických a preklinických ústavů (Plzeňská), blok A, č. d. 412
- 🕒 po dohodě
- 🌐 profil na fakultním webu

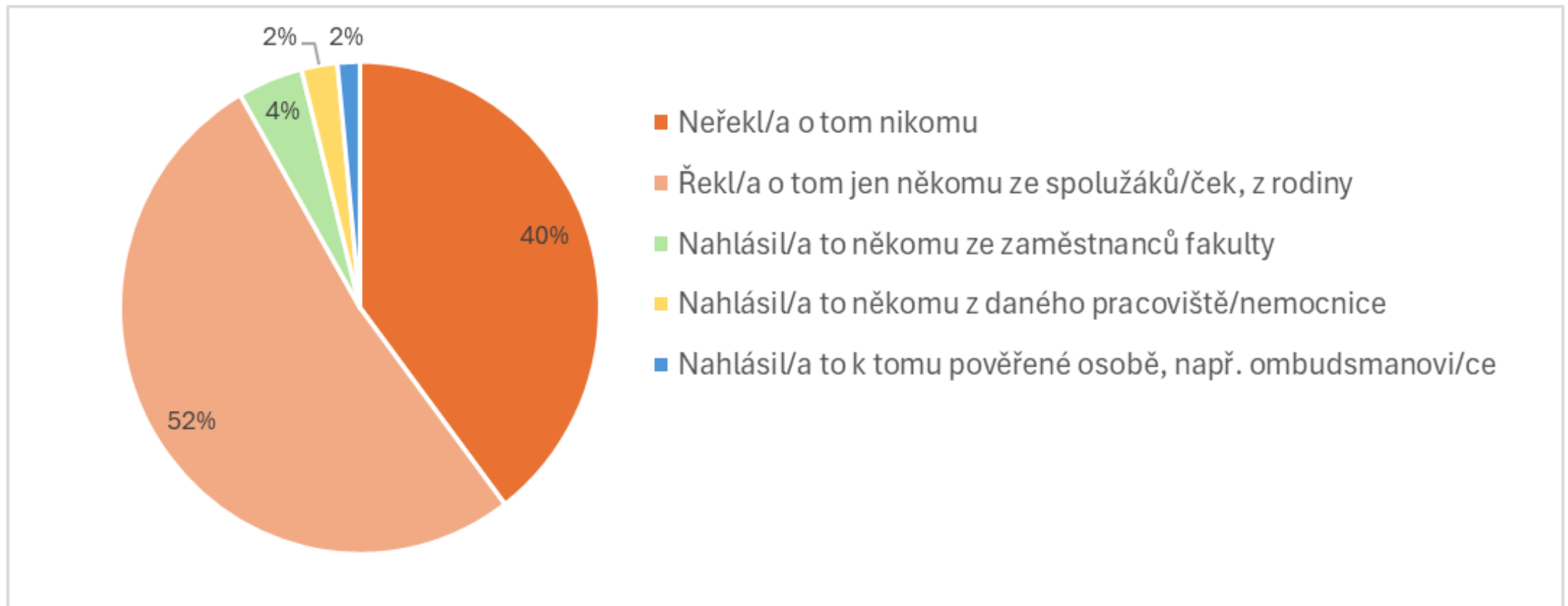
Mgr. et Mgr. **Martin Zielina**, Ph.D., je ombudsmanem pro zaměstnance 2. lékařské fakulty.

- ✉ martin.zielina@lfmotol.cuni.cz
- ☎ 257 296 162
- 📍 Ústav lékařské etiky a humanitních základů medicíny, Plzeňská 311, A420 (pán)
- ✉ po e-mailové dohodě

Ombudsmani

Obr. 4 Hlášení projevů nevhodného chování ze strany přednášejících, zaměstnanců fakulty nebo v rámci stáží (N=660)

zdroj: vlastní šetření projektu KULTIMED

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Děkujeme za pozornost